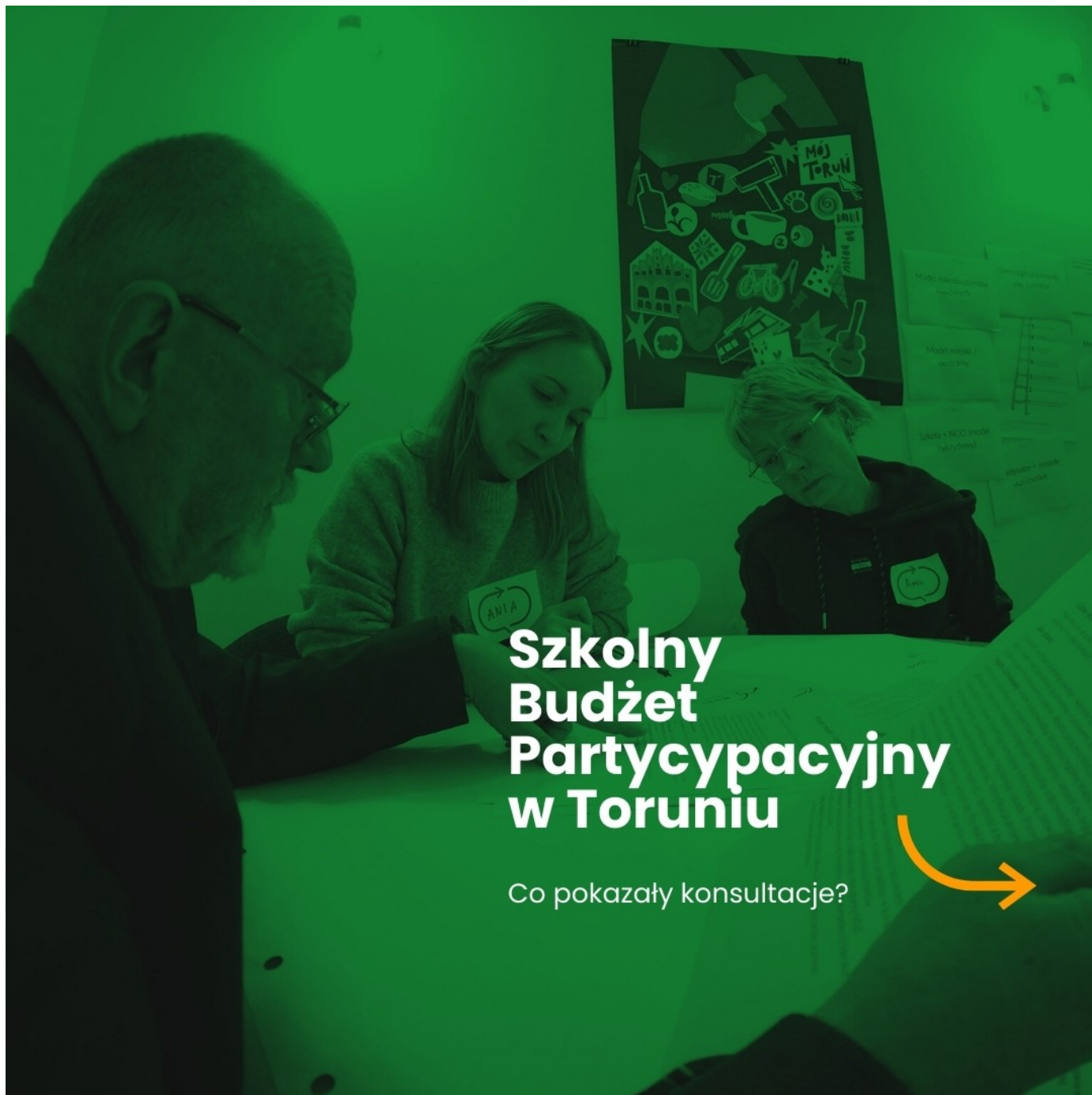

Szkolne Budżety Partycypacyjne: raport z konsultacji

W grudniu 2025 roku Biuro Dialogu i Innowacji Miejskich przy współpracy z Pracownią Zrównoważonego Dialogu oraz wsparciu Fundacji Pole Dialogu i Toruńskiego Laboratorium Miejskiego, przeprowadzili konsultacje społeczne dotyczące założeń Szkolnych Budżetów Partycypacyjnych (SBP) w Toruniu.

Szkolny Budżet Partycypacyjny w Toruniu

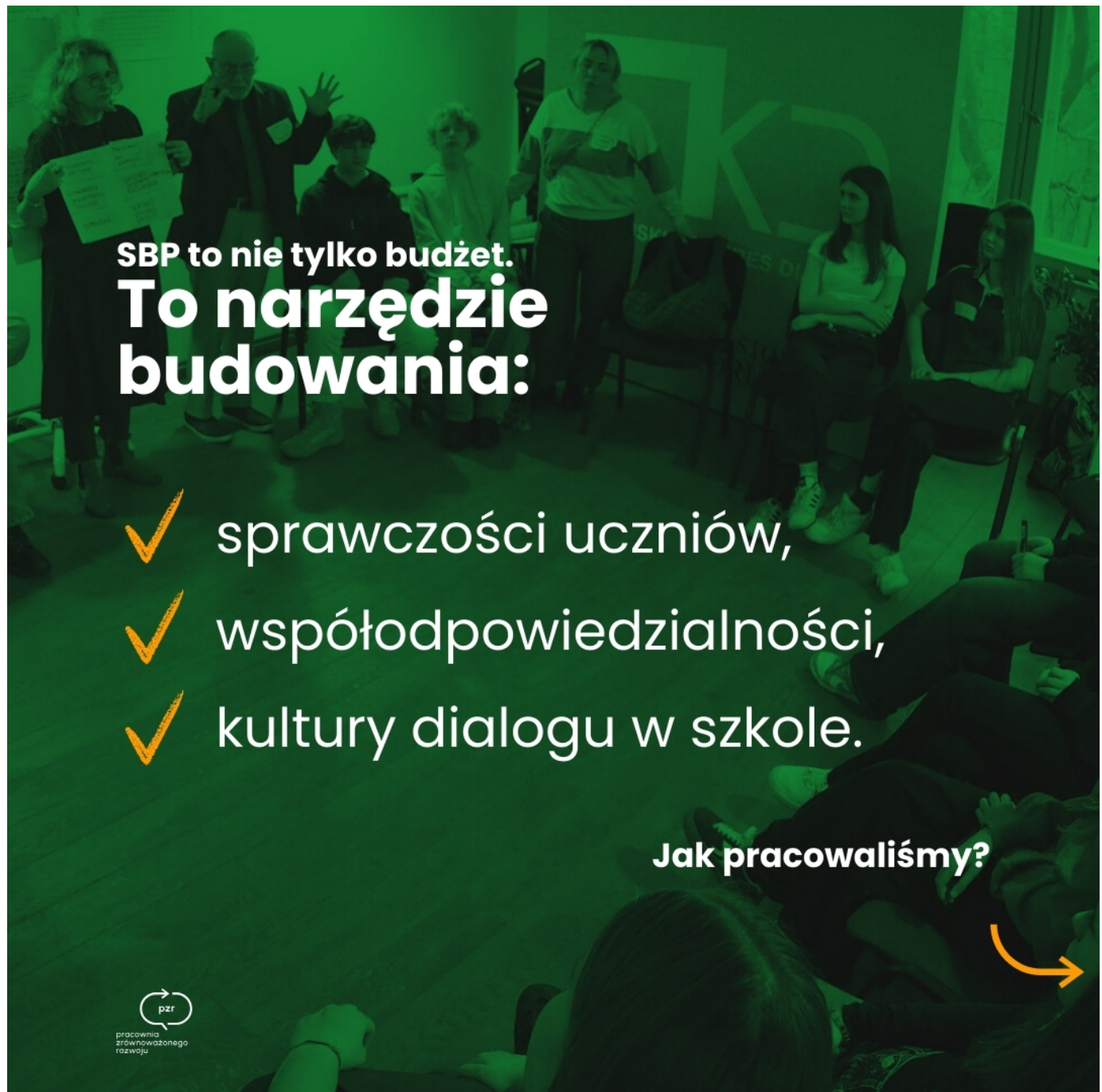
Co pokazały konsultacje?

Celem konsultacji było zebranie opinii i potrzeb uczniów, nauczycieli, dyrekcji, rodziców oraz przedstawicieli samorządu i organizacji pozarządowych, rozpoznanie gotowości środowisk szkolnych do wdrażania SBP oraz wypracowanie rekomendacji dla pilotażu i dalszego rozwoju mechanizmu w mieście.

PEŁEN RAPORT Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH JEST DOSTĘPNY [TUTAJ](#)

Proces konsultacji obejmował warsztaty tematyczne: dla młodzieży "Szkolny Budżet Idealny" oraz dla dorosłych "Jak zorganizować SBP w Toruniu?", otwarte spotkanie konsultacyjne oraz możliwość zgłaszania uwag pisemnych w formie elektronicznej i tradycyjnej.

W konsultacjach wzięło udział łącznie 50 osób: 20 uczniów, 14 przedstawicieli kadry i administracji szkolnej oraz 15 uczestników spotkania otwartego (reprezentanci szkół, Młodzieżowej Rady Miasta i Urzędu Miasta).

**SBP to nie tylko budżet.
To narzędzie
budowania:**

- ✓ sprawczości uczniów,
- ✓ współodpowiedzialności,
- ✓ kultury dialogu w szkole.

Jak pracowaliśmy?

Najważniejsze ustalenia i rekomendacje:

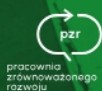
- **cel SBP:** narzędzie edukacyjne - rozwijające kompetencje obywatelskie, współpracę i odpowiedzialność uczniów, a nie tylko jako sposób dysponowania środkami,
- **decyzyjność uczniów,** która zapewnia realny wpływ młodzieży na wybór projektów. Rola dorosłych powinna być wspierająca i organizacyjna, z ograniczeniem funkcji decyzyjnych,
- **elastyczność modelu,** dopuszczająca różne formy wdrożeniowe dostosowane do specyfiki szkół (m.in. model z operatorem zewnętrznym, model miejsko-szkolny, model scentralizowany przez Urząd Miasta). Rekomendowano testowanie kilku wariantów w pilotażu,
- **organizacja procesu:** proponowane etapy to: informowanie, zgłaszanie pomysłów, selekcja/weryfikacja (formalno finansowa), dopracowanie koncepcji, głosowanie (zasada „jedna osoba-jeden głos”), realizacja i ewaluacja; zalecane powołanie zespołów roboczych z udziałem uczniów, nauczycieli i dyrekcji oraz możliwość angażowania rodziców i partnerów.
- **podział środków:** rozważenie zróżnicowania puli finansowych np. według grup wiekowych (szkoły podstawowe: klasy 1-3 / 4-8).
- **ograniczenie obciążeń administracyjnych szkół:** rekomendowano przejęcie obsługi finansowej i formalnej przez Urząd Miasta lub operatora zewnętrznego w celu zachowania funkcji edukacyjnej i animacyjnej w szkołach,
- **wsparcie dla szkół:** zapewnienie szkoleń, materiałów edukacyjnych, narzędzi metodycznych oraz sieci wymiany doświadczeń między szkołami,
- **równość i dostępność:** tworzenie mechanizmów inkluzywnych i form udziału dostosowanych do barier komunikacyjnych i technologicznych; stosowanie działań animacyjnych zmniejszających bariery uczestnictwa,
- **monitoring i ewaluacja:** wprowadzenie systemu monitoringu i ewaluacji od początku pilotażu - proste narzędzia do zbierania danych od uczestników (uczniów, szkół, administracji) i ciągłego doskonalenia regulaminów.
- **pilotaż:** rekomendacja przeprowadzenia krótkoterminowego pilotażu w 2026 r. w ramach Toruńskiego Laboratorium Miejskiego obejmującego opracowanie wzorcowego regulaminu, harmonogramu, test procedur zgłaszania i wyboru projektów oraz analizę barier organizacyjnych i finansowych.

Szkolny Budżet Partycypacyjny to:

- ✓ praktyczna lekcja demokracji,
- ✓ nauka współpracy,
- ✓ rozwój kompetencji obywatelskich,
- ✓ doświadczenie dialogu w działaniu.

Korzyści dla nas wszystkich?

Wnioski wynikające z konsultacji:

- istnieje zainteresowanie i gotowość części szkół do testowania mechanizmu SBP; doświadczenia placówek, które już realizują podobne działania, są cennym punktem odniesienia,
- skuteczność SBP zależy nie tylko od wysokości puli finansowej, lecz w większym stopniu od jasnych reguł, wsparcia instytucjonalnego i systemu edukacyjnego towarzyszącego procesowi,

- realna decyzyjność uczniów jest kluczowa dla wartości edukacyjnej SBP; mechanizm powinien wzmacniać sprawczość młodzieży przy zachowaniu nadzoru formalnego dorosłych,
- elastyczne podejście (różne modele operacyjne i stopniowe wdrażanie) zwiększa szanse na trwałe i skalowalne wdrożenie SBP w warunkach zróżnicowanych szkół,
- przejęcie części obowiązków formalno finansowych przez miasto lub operatora jest kluczowe, by nie przeciążać personelu szkolnego i umożliwić skupienie się na funkcji edukacyjnej.

Efektem konsultacji będzie m.in. pilotaż szkolnych budżetów partycypacyjnych przeprowadzony przez Toruńskie Laboratorium Miejskie w 2026 roku, realizowany we współpracy z toruńskimi szkołami. Przewiduje się ok. 2000 zł na każdą ze szkół, która weźmie udział w pilotażu. Środki pochodzą z projektu "Urban Lab", realizowanego przez TLM.

Udział w pilotażu weźmie łącznie 14 szkół.

7 szkół podstawowych:

- Szkoła Podstawowa 10
- Szkoła Podstawowa 18
- Szkoła Podstawowa nr 14 im. Błękitnej Armii
- Szkoła Podstawowa nr 33
- Szkoła Podstawowa nr 34 im. Tony'ego Halika w Toruniu
- Szkoła Podstawowa nr 4 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. św. Jana Pawła II
- Szkoła Podstawowa Nr 5 w Toruniu

7 szkół ponadpodstawowych:

- III Liceum Ogólnokształcące w Toruniu
- VII Liceum Ogólnokształcące w Toruniu
- IX Liceum Ogólnokształcące w Toruniu
- Zespół Szkół Inżynierii Środowiska w Toruniu
- Zespół Szkół Muzycznych im. K. Szymanowskiego w Toruniu
- Zespół Szkół Samochodowych w Toruniu
- Zespół Szkół Technicznych w Toruniu

Grafiki: Pracownia Zrównoważonego Rozwoju

Szkolny Budżet Partycypacyjny w Toruniu

Co pokazały konsultacje?

rekomendacje:

1. SBP musi być realnym narzędziem decyzyjnym.
2. Jego zasady powinny być czytelne i wspólnie wypracowane.
3. Szkoły potrzebują wsparcia organizacyjnego.

Dlaczego to ważne?

Szkolny Budżet Partycypacyjny to:

- ✔ praktyczna lekcja demokracji,
- ✔ nauka współpracy,
- ✔ rozwój kompetencji obywatelskich,
- ✔ doświadczenie dialogu w działaniu.

Korzyści dla nas wszystkich?

Dobrze zaprojektowany SBP to:

1. inwestycja w przyszłe postawy obywatelskie,
2. wzmocnienie lokalnej polityki dialogu,
3. budowanie zaufania między młodzieżą a instytucjami.

Co PZR bierze z tego doświadczenia dla siebie?

Dla nas to kluczowy kierunek działań.

Wysoka jakość dialogu nie dzieje się przypadkiem.
To efekt świadomego projektowania procesu, współpracy i konsekwencji.

SBP to nie tylko budżet. To narzędzie budowania:

- ✓ sprawczości uczniów,
- ✓ współodpowiedzialności,
- ✓ kultury dialogu w szkole.

Jak pracowaliśmy?

jakość procesu = jakość rozwiązań

- ikonka miesiąc konsultacji,
- ikonka warsztaty z uczniami,
- ikonka spotkania z nauczycielami i dyrekcjami,
- ikonka rozmowy z przedstawicielami miasta,
- ikonka otwarte spotkanie podsumowujące.

A co mówiła młodzież szkolna?

„CHCEMY REALNEGO WPŁYWU”

- Młodzież podkreślała:
- jasne zasady,
  - przejrzysty harmonogram,
  - widoczny efekt decyzji.

Co wynika z raportu?

- [Powrót](#)
- [Udostępnij na: X](#)
- [Udostępnij na: FB](#)
- [Drukuj](#)
- [PDF](#)